

عوامل پیشگویی کننده آغاز و تداوم رفتار شیردهی در مادران دارای کودک ۶ ماهه مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر قزوین بر اساس الگوی رفتار برنامه ریزی شده

امیر پاکپور حاجی آقا

* استادیار آموزش بهداشت، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران (نویسنده مسئول).
pakpour_amir@yahoo.com

مهران علیجانزاده

دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت بهداشت و درمان، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

مهناز پوراسماعیل

کارشناسی ارشد آموزش بهداشت، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

فهیمة طاهرخانی

کارشناسی بهداشت عمومی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

رعنا محمدقلیها

کارشناسی بهداشت عمومی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

نرگس جوزی

کارشناسی بهداشت عمومی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۱۰/۲۳
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۱/۲۱

چکیده

زمینه و هدف: تغذیه انحصاری با شیر مادر موضوعی مهم در زمینه ارتقا سلامت کودکان است. هدف از این مطالعه شناسایی عوامل مرتبط پیشگویی کننده رفتار شیردهی به منظور شناخت رفتار شیردهی در مادران ایرانی بود.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر به صورت طولی انجام شد. نمونه پژوهش ۱۴۴۵ از مادران دارای کودک شش ماهه مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهر قزوین در سال ۱۳۹۳ بودند. متغیرهای جمعیت شناختی و سازه های نظریه رفتار برنامه ریزی شده توسط پرسشنامه اندازه گیری شد. ارتباط عوامل با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن و پیرسون سنجیده شد. برای تجزیه و تحلیل سایر داده ها از رگرسیون سلسله مراتبی و رگرسیون لجستیک با استفاده از SPSS ورژن ۲۱ استفاده شد.

یافته ها: میانگین سن مادران شرکت کننده در مطالعه برابر $28/6 \pm 5/5$ سال بود. ۷۵/۲٪ مادران خانه دار بودند. متغیرهای همچون سن، درآمد، اشتغال و نخست زایی با تغذیه انحصاری با شیر مادر رابطه معنادار داشت ($p < 0/05$). سازه های نظریه رفتاری برنامه ریزی شده به طور معناداری تغذیه انحصاری با شیر مادر را با پیش بینی ۵۹٪ واریانس عوامل پیش بینی نمود. خود هویتی و هنجارهای اخلاقی توانست واریانس را تا مقدار ۱۵٪ افزایش دهد. همچنین مادران جوان و با سطح آموزش پایین و درآمد ناکافی، ریسک بالاتری در جهت توقف شیردهی داشتند.

نتیجه گیری: به منظور بهبود شیردهی انحصاری باید مداخلات لازم در جهت ارتقا دانش، نگرش و کنترل رفتاری بین مادران جوان با وضعیت اقتصادی اجتماعی پایین به منظور بهبود شیردهی انحصاری در نظر گرفته شود.

نوع مقاله: مطالعه پژوهشی.

کلیدواژه: رفتار شیردهی، تغذیه انحصاری با شیر مادر، نظریه رفتار برنامه ریزی شده، عوامل پیشگویی کننده شیردهی، مادران ایرانی، قزوین.

◀ **استناد:** پاکپور حاجی آقا الف، علیجانزاده م، پوراسماعیل م، طاهرخانی ف، محمدقلیها ر، جوزی ن. عوامل پیشگویی کننده آغاز و تداوم رفتار شیردهی در مادران دارای کودک ۶ ماهه مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر قزوین بر اساس الگوی رفتار برنامه ریزی شده. *فصلنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت*. بهار ۱۳۹۵؛ ۴(۱): ۲۰-۳۰